

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV.

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru streinăitate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

„Regele a dorit...”

Cu prilejul discuţiei răspunsului la Mesaj în Senat d-l Vintilă Brătianu a vorbit în numele guvernului, fiind să arate că momentele grele, prin cari trece ţara, pretind o înţelegere şi o conlucrare a forţelor ei.

Pentru ca să dea tărie acestei afirmaţiuni, pe care toată ţara o vrea şi o recunoaşte — dar liberalii mânăşi de interesele de partid se împotrivesc înfăptuirii ei — d-l Vintilă a recurs la dorinţa decedatului Rege Ferdinand.

Şi a spus: „Regele a dorit înfrăjirea poporului. Trebuie colaborare de toate felurile, aşa cere momentul”.

Ne închinăm în faţa nobilei intenţii a regretatului Rege, ne smerim cu evlavie în faţa memoriei Lui; dar sfidăm pe cei-ce prin acţiunea lor calcă în picioare patrioţica intenţie şi necinstesc memoria marelui rege Ferdinand.

Regele Ferdinand, pentru a ajunge la înfrăjirea poporului,

a căutat ca prin un guvern neutru să asigure libertatea alegerilor. A voit *alegeri libere* şi sfântul răsunet al acestor două cuvinte a izbucnit ca un detunet de bucurie din pieptul milioane de cetăţeni ai Ţării româneşti.

Numai în colţul obscur al intenţiilor şi planurilor liberale n'a fost simţită această bucurie a ţării.

Musculatura feţii posomorâte a şefului scamatoriilor politice s'a strâns şi printre dinţii încleştaţi de iritaţie a şuerat: vrea şi Regele, vrea şi poporul alegeri libere, dar nu vreau eu, Ionel Brătianu!...

Sfârşitul se cunoaşte..

Regele a dorit, dar Brătienii s'au împotrivit.

Nu însemnează cuvintele d-lui Vintilă Brătianu o atingere, pe care — oricât ar cere interesele partidului! — n'o merită memoria Regelui Ferdinand?

In loc de discuţie la Mesaj...

Declaraţia Partid. Naţional-Ţărănesc la Senat.

În şedinţa de Joi a Senatului d-l senator Aciu din Partidul Naţional-Ţărănesc a dat cele două următoarele declaraţiuni:

*Domnule preşedinte,
Domnilor senatori,*

Considerând că Majestatea Sa Regele Ferdinand, care a semnat Mesajul, însoţit de jalea neamului întreg românesc, de recunoştinţa tuturor milioanele din ţară şi de aprecierea mai înaltă a tuturor ţărilor, a trecut la cele veşnice, considerând că înalta Regenţă nu are parte la alcătuirea Mesajului, în loc de discuţie la Mesaj, Partidul Naţional-Ţărănesc face următoarea declaraţie:

Guvernul este responsabil pentru ceea ce conţine mesajul şi mai ales pentru ceea ce lipseşte din mesaj. Nu vom atinge pietatea nici omagiul nostru emoţionant adus Regelui „victorios în război, întemeietor al unităţii naţionale şi îndrăzneţ reformator al întocmirilor sociale”, când în baza sutelor şi miilor de argumente din ţara întreagă, produse înainte de venirea la guvern, la alegeri şi la validări şi în baza faptelor dovedite constatăm, că guvernul actual nu are încrederea ţării şi Corpurilor legiuitoare şi în covârşitoarea lor majoritate îşi întemeiază existenţa pe fals şi abuzuri electorale.

Avem ferma convingere, că nu se poate zidi nimic pe baionete, pe minciună şi pe fals; cu asemenea mijloace ceucid sufletele, se înjosesc talentele, se distruge caracterele.

Partidul naţional-ţărănesc deci, în voinţa sa de a as-

gura naţiunii un sistem de guvernământ întemeiat pe legalitate, libertate şi dreptate, nu se poate solidariza cu regimul de violenţă al guvernului de azi, care viciază viaţa publică. Pretinde deci sancţiuni severe asupra tuturor abuzurilor electorale, înlăturarea oricărei amnestii electorale, cere dela deţinătorii puterii legale asigurarea respectului desăvârşit al legilor, al drepturilor şi al libertăţilor cetăţeneşti, dreapta apreciere a voinţei obşteşti singură chemată să hotărască soarta naţiunii; justa aşezare a provinciilor unite în organizaţia statului şi legala ocrotire a intereselor lor, necotite de guvernele de până acum.

Spre a pune capăt regimului arbitrar, care ameninţă însăşi existenţa noastră naţională, ca un prim pas spre normalizarea vieţii noastre publice, cerem dizolvarea actualului parlament, eşit din violenţă şi fraudă şi decretarea unor alegeri libere, legale ca o manifestare liberă a voinţei naţionale.

Ca secretar general al Regenţei a fost detaşat d-l Raul Bossie, secretar de legaţie, care şi-a luat postul în primire, lucrând la Palatul regal din Calea Victoriei.

Nerespectarea legilor de către guvern

Declaraţiile d-lui I. Maniu şi I. Mihalache.

În şedinţa de Miercuri a Camerei s'au produs, în decursul discuţiei constataţiilor asupra alegerilor din judeţul Muscel, Buzău şi Prahova, două declaraţii făcute de d-l Iuliu Maniu şi I. Mihalache, pe cari le redăm în următoarele:

Ministrul justiţiei d-l Stelian Popescu cercând să scuze faptul că, contrar legii, mii de cărţi de alegători au fost distribuite de organele administrative şi nu de judecători, a primit următorul răspuns din partea d-lui I. Maniu:

D-l Iuliu Maniu: Din declaraţiunea d-lui ministru al justiţiei, ţin să constat că guvernele liberale în mod consecvent nu sunt în stare să rezolve problemele de Stat şi curente în cadrele legilor. Rândul trecut când a fost guvernul liberal la putere, a dat o ordonanţă în sensul că alegerile trebuiesc întrerupte peste noapte. Guvernul a motivat acest ordin al său spunând că nu se puteau face altfel alegerile. În realitate, deşi acest lucru îl opreau legile, guvernul liberal de atunci a trecut peste lege, fiindcă îi trebuia noaptea fatală ca să poată fura voturile.

De astă dată legea prescrie categoric, că buletinele de vot, certificatele de alegător se pot distribui numai prin judecători, şi atunci d-l ministru al justiţiei a constatat înaintea noastră, că guvernul n'a fost în stare să rezolve problema alegerilor în cadrele legii, ci a dat ordin contrar legii şi contrar textului clar al legii, să se distribuie certificatele de alegător şi prin organele administrative. Dar, domnilor, nu pentru-că nu s'ar fi putut face altfel, ci pentru-că trebuiau *„ăsluite”* voturile, prin distribuirea falsă a cărţilor de alegător! (Aplauze pe băncile Partidului Naţional-Ţărănesc).

În aceeaşi şedinţă d-l I. Mihalache, care a vorbit timp de peste 2 ore arătând miseliile electorale săvârşite la alegerile din judeţele Muscel, Buzău şi Prahova, şi-a încheiat cuvântarea cu următorul rechizitor adresat bancii ministeriale:

„Partidul nostru, rezultat al însăşi vieţii masselor populare, — ştie să persiste în luptă până în ceasul izbânzii!”

Alegerile au ajuns o adevărată operaţie militară, cu planuri strategice elaborate la comandamentul jandarmilor.

Jandarmeria a ajuns în mâinile partidului liberal un instru-

ment pentru garantarea „succesului” în alegeri. Tunicilor albastre ale jandarmilor le-ai dat rolul gărzilor roşii bolsevice, — rolul cămăşilor negre ale fasciştilor. Jandarmii sunt ajutorul dv. ca să slăpăniţi ţara de sus în jos. Ţara a ajuns o cazarmă de jandarmi. Dar masele îşi urmează crezul lor, mersul lor normal!

Nu se poate construi cu baionete şi pe fals! Marile împărţiri ce s'au întemeiat pe baionete, s'au prăbuşit.

Sunteţi, cu metodele dv. ucigaşi de suflete! Dv. scoateţi din majoritate câte un orator de talent. Dar vai de ţara care încurajând talente-

le, distruge caracterele! Ţara are nevoie de caractere, — de o instituţie în care să nu se amestece patima luptelor politice: azi, magistratura aţi compromis-o, în mare parte! Aţi persecutat pe cei cinstiţi, — aţi avansat pe cei necinstiţi!

Aveţi un moment conştiinţa crimei pe care o faceţi! Nu e o crimă mai mare ca fraudă şi abuzul, protejate de amnestie! Să nu aduceţi amnestia!

Nu nimiciţi încrederea ţării în magistratură: Lăsaţi-ne să ne judecăm cu câţiva ofiţeri şi cu câţiva magistraţi — nu veniţi cu amnestia elect-rală — ca să redaţi ţării încrederea în justiţie şi ca să nu încurajaţi şi mai mult stricăciunea!

Decoraţiile.

Presa din Capitală se ocupă de faptul, că între mulţii-mulţii decoraţi, cari urmău carul mortuar al regretatului rege Ferdinand, era o persoană serioasă şi binecunoscută, pe a cărei haină neagră nu scilpea nici o decoraţie: era Iuliu Maniu.

„Viitorul”, căruia nu-i convine această observare, izbucneşte în următoarea eşire:

„Ziarul „Adevărul” laudă hotărârea d-lui Maniu de-a fi refuzat orice decoraţiune. Ziarul acesta îşi face datoria, adecă a fi organul aservit, cu totul politice naţional-ţărăniste. Dar pentru oamenii cari judecă obiectiv, credem că refuzul de-a purta decoraţiunile, pe care şeful statului le acordă, cu dreptul special ce i-l dă constituţia ţării, face parte din seria actelor dinastice cari au dus la abţinerea dela serbările încoronării dela Alba-Iulia. Din acest punct de vedere, evident că merită laude atitudinea consecventă a d-lui I. Maniu.”

Este adevărat, că d-l Maniu a refuzat, la timp, decoraţia ce i-se oferise. A motivat însă totul atât de demn şi de cinstit, încât „Viitorul” se jenează să privească şi să arate lucrul aşa cum s-a petrecut.

S-ar cuveni totuşi, ca — în semn de respect faţă de ceea ce trebuie să fie sfânt în ţară, — să nu facă iară cauză de dinasticism şi anti-dinasticism. Dacă Constituţia prevede o anumită formă, după care decoraţiile se dau „în numele M. Sale”, — se ştie doar că aprecierea de merite şi împărţirea de decoraţii este opera unei cancelarii, care nu este independentă de influinţa liberală.

Acesta este adevărul. Şi numai aşa se explică că ploaia de decoraţii — fie şi mai mărunte — a stropit piepturile atâtor distinşi în alegeri, ca agenţi liberali.

Şi nu Suveranul poartă vina, ci aceia, cari în felul acesta au au şters orice scilpire de cinste şi demnitate a decoraţiilor.

Un caz caracteristic şi doveditor:

La o întrunire electorală liberală din trecutele alegeri, la care lua parte şi un fost ministru liberal, au fost somaţi primarii să ducă oameni cât mai mulţi. Eram mariorul ocular al unei scene, când fostul primar liberal se pregătea să plece la „marea serbare”. Eşise cu căruţa din curte, ca să plece spre oraşul cu pricina. Opreşte însă brusc caii în faţa porţii.

Ghinion! Uitase ceva. Il aud:

— Nevastă! Nevastă, tu!...

— Ce-i? Ai uitat ceva?

— Ia 'n vezi că mi-am uitat

medalia. Dă fuga cu ea încoace.

Femeia îl priveşte lung şi-i face un semn din ochi.

— Auzi, ce-ţi spun — îi strigă

maiestos soţul — adu iute

medalia!

— Fi cuminte bărbate şi laso

'n pace. Poţi merge şi fără

medalie.

— Ai auzit ce ţi-am spus?

Nu mă mai încurca cu vorba.

Femeia se apropie de car şi

privind jenată spre cei câţiva

săteni, cari întâmplător se a-

dunaseră peste drum, îi şopteşte

soţului:

— Las-o dracului de medalie.

Şti bine că-ţi aprinzi satu 'n cap.

Cum te-o vedea cu medalia, le

vine iar în minte la oameni de

când cu urnele de atunci.

Fostul primar şi-a adus aminte

de opera-i săvârşită în noaptea

furtului de urne din 1922. A în-

ţeles meritul pentru care fusese

decorat şi a cedat cererii soţiei

sale. A sculpat în palmă, a prins

biciul şi în uruiul căruţei a în-

ceput să contempleze asupra

rostului decoraţiilor.

Cei dela „Viitorul” ar putea

da măcar atâta dovadă de ju-

decată sănătoasă cât a dovedit

soţia ţăranului primar.

—

Un articol elogios pentru

Regina Maria. D-nul Stéphane

Lauzane consacră în revista săp-

tămănală „Candide” un frumos

studiu. Scoate în relief profunda

dragoste a Reginei pentru ţara sa.

D-l Al. Vaida despre alegerea dela Bihor

În ședința de ieri dimineață a Camerei a luat cuvântul la validarea alegerii d-lui Bihor d-l Al. Vaida-Voevod.

D-se spune că nu va fi elegant, fiindcă nici tratamentul guvernului n'a fost elegant în alegeri.

Parlamentul acesta este opera generalului Davidoglu și a jandarmilor săi.

Faceți mereu caz de Patriotismul dumneavoastră. Dar patriotismul, bine înțeles, nu constă în fraze goale, ci în aprecierea justă a nevoilor obștești și satisfacerea lor.

Faceți caz de dinasticism, dar d-v. ați profitat de pe urma Dinastiei; în vreme ce noi am făcut din dinastie un simbol al unității naționale.

Regele Ferdinand a însărcinat pe d-l Barbu Știrbey să formeze un guvern de colaborare și să facă alegeri libere. Era dorința vie a sufletului lui, era un testament al lui.

Și pace nu va fi în țară, până când dorința regelui din mormânt, nu se va îndeplini.

Noi suntem adevărații reprezentanți ai națiunii, fiindcă cu tot războiul civil, noi tot suntem aici, iar d-v. niște simplii uzurpători.

Ni se reproșează că n'am ascultat apelul d-lui Brătianu. Amintiți-vă că l'a făcut aci bătând cu pumnul în masă. Putem noi să-l primim în asemenea condițiuni?

Faptul că un anumit partid politic voia să profite de moartea regelui și să facă turburări, vă îndreptățește să nu faceți alegeri libere?

Arta de a governa e una și aceea de a tiraniza e alta.

Rezultatul acestor alegeri este o rușine pentru străinătate.

D. Duca: D-le Vaida, sunteți sigur că n'aveți nici un amestec în cele ce se publică în străinătate?

D. Vaida: Ce amestec?

D. Duca: Știți d-v. și voi spune.

D. Iuliu Maniu: Precizați ce știți.

D. Duca: Voi spune când voi crede eu oportun.

D. Al. Vaida: De câte ori vorbesc cu vre-un gazetar străin...

D. Duca: îi vorbiți de revoluție. Vorbiți deci cu mai multă prudență.

D. Vaida: Eu nu pot minți și deci fiind întrebat, răspund că alegerile n'au fost libere.

Poporul acesta a dovedit suficientă cumințenie. De ce n'aveți încredere în el? De ce îl terorizați în alegeri?

Ce nu pot eu înțelege, este următorul fapt: Când eram în Ardeal sub unguri spargeam cordoanele de jandarmi, făceam acte eroice, iar același lucru dacă-l făcăm azi în România, este act de revoluție.

Cum e asta?

D. Vaida: Într-ăpoi în examinarea condițiilor în cari s'a făcut alegerea la Bihor.

Descrie tot cortegiul de abuzuri, ilegalități și samavolnicii.

Autoritățile de acolo n'au ascultat de ordinele d-lui Duca, ci s'au pus la dispoziția d-lui general Moșoiu spre a scoate listă din urnă.

La Bihor a fost o adevărată revoluție împotriva populației. Mii de alegători au fost oprți dela vot. Se dovedește aceasta cu acte din dosarul alegerii.

În ajunul alegerii candidatul nostru, d-l Popovici a fost oprt să intre în circumscripția de votare.

D. Vaida. Alegerile au decurs în liniște, întrucât candidații, asistenții și delegații noștri, n'au fost lăsați să intre în secțiile de votare.

La o secție de votare s'a găsit, la calcul, o sută de voturi mai mult decât alegătorii înscrși.

A trebuit să se dea la o parte, aceste voturi, ca să iasă bine socoteala.

E lesne de înțeles, cum s'a votat, cum s'au substituit voturile.

În deridare, au mai și fost amendați alegătorii cari n'au fost lăsați să voteze, cari n'au primit cărțile de alegător.

Așa, dar amnistia pentru teoroare și abuz, aplicarea strictă a legii pentru cei nevolnici. Căci va veni amnestia. Nu?

Tăcerea d-tră e un răspuns. Magistratul dela secția II, Salonta, spune în procesul verbal că opinează pentru aplicarea amenzilor de oarece nuși poate explica, cum de n'au putut veni la vot atâți alegători.

D. ministru St. Popescu. Acest magistrat avea un consemn dela dv.

La trib. Sălaj, d. Aciu a amenințat cu moartea pe toți magistrații.

D-stră insultați magistratura și o și terorizați.

D. Vaida. — Eu nu spun că magistrații sunt oameni dubioși dar sunt elemente care se lasă terorizate de d-stră.

Noi iubim pe toți oamenii de

treabă. Ne tot acuzați de regionalism.

Dar d. Duca știe bine că noi am cerut profesor din regat. Noi am dat dovadă că iubim și respectăm pe oamenii de treabă, fie regăjeni, fie orice.

Ne mai acuzați că suntem partid oligarhic fiindcă avem pe d. Cantacuzino. Dar democrația nu e frază goală. Ea nu caută origine, fie de sus, fie de jos. D. Cantacuzino e democrat dacă el adoptă programul nostru democratic.

Și d-voastră aveți în partid boeri și nu vă compromiteți.

D. Duca. Dar noi nu ne declarăm partidul micilor agricultori.

D. Vaida. Pentru d-stră democrație ar însemna mitocănie, brutalitate. (Protestări la majoritate).

D. Vaida. revine la alegerile dela Bihor.

După toate cele petrecute la Bihor, reese clar că alegerile n'au fost libere.

Cel puțin nu fiți cinici; mărturișiți: da; am fost în luptă; n'am ales mijloacele. Am biruit și pace.

D. Vaida citește dintr-o broșură a unui magistrat care înfățișează politicismul care înjosește magistratura.

D. Vaida după ce arată starea de demoralizare, în care a fost adusă populația prin brutalitățile comise în alegeri când populația a fost scoasă afară din legi, — cere ca un moment mai de vreme guvernul să-și revină și să-și schimbe ați și metodele căci altfel, compromiteți viitorul acestui neam și vă dovedeți dușmanii lui neîmpăcați.

Voturile populației românești, grosul alegătorilor din Maramureș, se împărțeau în proporție de 60% pentru lista naț.-țăr. și 40% pentru lista Liga A. N. C. care prin candidarea subsemnatului, lua mase compacte de voturi, în sectoarele de pe valea Izei, care mă alesese de 2 ori deputat în 1919 și 1920. Lipsită de voturile evreești, nesigură de voturile minorităților, unguri, nemți, ruteni, antipatică țărânimii românești, lista liberală era condamnată la o definitivă și rușinoasă cădere, cu atât mai mult, cu cât și candidații acestei liste ca valoare personală, nu inspirau nici o încredere masei electorale. Autoritatea „națională” a fraților Mihályi, unul prefect, celălalt candidat, autoritatea „morală” a candidatului I. Urdea și autoritatea „intelectuală” a candidatului M. Condruș, cu tot aparatul funcționarilor și preoților, nesimpatizați de popor, nu puteau să le câștige aici atâtea voturi, ca să li se asigure bare-mi un mandat.

Asfel la alegeri quasi libere, Maramureșul ar fi trimis în aceste alegeri doi deputați de pe lista naț.-țăr. cu siguranță unul dela Liga A. N. C. și cu mare probabilitate un social-democrat. Lista liberală s'ar fi mângâiat să stea doar înaintea listei averscane. Dar ea trebuia să învingă, căci atât prefectul cât și candidații, făceau pe grozavii la centru. Și mai mult decât „prestigiul” lor la centru, erau în joc, interesele lor locale iremediabil compromise.

Măsuri pentru câștigul izbândeii.

Ca să ajungă la rezultatul „oficial” al alegerilor, ușor poate ghici oricine, ce au fost capabili liberalii din Maramureș. Din cele cete despre ororile lui Trotsky și Lenin din Rusia sovietică, regimul acestora, cred că n'a întrecut cu nimic regimul pe care l'a introdus Mihályeni & Cnie, înainte, în timpul și după alegeri, candidaților, propunătorilor și votanților listelor opozante din Maramureș. Astfel încât cu drept cuvânt nu putem găsi o altă caracterizare mai nimerită regimului electoral introdus de liberalii din țara lui Dragoș, decât cea exprimată în noțiunea de „Teroarea albă”. După-ce în prealabil s'au asigurat prin promisiuni, presiuni de concursul funcționarilor dependenți de prefectură; au tratat pe ceilalți funcționari din diferitele servicii publice dând concedii preputindeni celor nesiguri și îndepărtând pe cei conștienți de menirea lor și cari nu votau să se preteze rolului de agenți electorali liberali. Acesta este cazul d-lor Teodoru, administrator financiar, Popovici, polițaiul orașului Sighet, pretorul Șimon din Dragomirești etc. În locul lor s'au adus oameni ca M. Pop pretor la Ocna și Dragomirești, cu multă sete de răzburare, un Iuliu Coman, pretor la Vișeu, care se pretează la orice și ca culme se reinstalează odiosul fost șef de siguranță, Repca în postul de polițai al orașului Sighet. Acest domn secondat de G. Comșa, actualul șef de Siguranță, având în fruntea lor pe candidatul liberal Ion Urdea și el fost șef de Siguranță au format statul: major al armatei liberale din Maramureș. Puteau oare candidații opozanți să se aștepte la un tratament cavaleresc din partea acestei trinități ai „virtuților cetățenești”, ai „moralității publice” și „convingerilor politice” din țara lui Dragoș Vodă?!

Interzicerea circulației.

În perioada antielectorală, după ce au barat toate intrările și ășirile din oraș și comune, păzite de serenți de oraș și jandarmi companiei Sighet, întărită pentru alegeri cu încă 120 de jandarmi aduși

din Oradea, au interzis orice circulație chiar personală, nu numai pentru candidații și agenții opozanți, dar și pentru țărâni români, căci liberalii din Maramureș, știau dinainte că nici un țărân nu-i dorește. Prefectul Mihályi a blocat în același timp, la administrația financiară Sighet, toți banii găsiți aici, aproximativ 700.000 lei, destinați pentru plata lefurilor funcționarilor. Și lesne de înțeles, în timp ce agenții liberali făceau cea mai mare risipă de bani, funcționarii ne-liberali, trebuiau să se împrumute, cu dobânzi mari pentru trebuințele familiare. În timp ce toți contra-banștii, delinștii și profitorii situației periferice a Maramureșului se lăfăiau în automobilele autorităților publice și cele requiziționate dela particulari, făcând cea mai deșanțată propagandă promițând scăderea și ștergerea impozitelor („porțiilor”), candidații opozanți așteptau cu zilele autorizația de propagandă dela prefect, autorizație, care câștigată cu multă zăbavă, nu era însă luată în seamă de organele subalterne. În această epocă antielectorală, totuși cea mai mare neleguire s'a petrecut la distribuirea cărților de alegători. La minoritarii evrei, unguri, ruși, nemți s'au distribuit în proporție de 90, 80, 70 și 60% aceste cărți, pe când țărânimii române abia în proporție de 5, 10, 15 și 20%.

Dr. C. Papuc-Săcele.

— Va urma. —

Stabilirea opțiunilor în Part. Naț.-Țăr.

Comitetul de direcție al Partidului Național-Țăranesc, compus de d. d. Victor Deleu, a estui partid s'a întrunit în ședința — după ridicarea ședinței Camerei — la clubul central din calea Victoriei.

S'au stabilit în această ședință opțiunile frunșelor partidului, cari s'au ales la Cameră, în mai multe locuri.

D. Iuliu Maniu, care e ales în trei județe, va opta pentru jud. Alba.

La jud. Sălaj va fi proclamat ales d. d. Victor Deleu.

La jud. Ilfov, va fi proclamat ales d. Virgil Madgearu.

D. V. Madgearu, care e ales la Tighine, iar prin optarea d-lui Maniu la Alba, va fi proclamat și deputat de Ilfov, — va opta pentru jud. Tighina.

Și astfel, la Ilfov, va fi proclamat ales d-l D. R. Ioanișescu.

D-l Ion Mihalache, care e ales în trei județe, va opta pentru județul Muscel.

La jud. Prahova va fi proclamat d-l Constantin Brezeanu.

La jud. R. Sărat, va fi proclamat d-l Ionel Lupescu.

D-l C. Stere, care e ales în două județe, va opta pentru jud. Cetatea Albă.

La jud. Soroca va fi proclamat d-l Pan. Halippa.

Cum, d-l Stere, urmează a fi proclamat și senator de drept având zece legislaturi, — d-se va opta atunci pentru Senat și astfel în Cetatea Albă va fi proclamat d-l Th. Iacobescu.

D-l Al. Vaida-Voevod, care e ales în trei județe, va opta pentru jud. Năsăud.

La jud. Cluj va fi proclamat d-l dr. Aurel Socol.

La jud. Bihor va fi proclamat d-l dr. Aurel Lazăr.

D-l dr. Aurel Vlad, care e ales în trei județe, va opta pentru jud. Hunedoara.

La jud. Sibiu va fi proclamat d-l general Ion Boeriu.

În jud. Caraș va fi proclamat d-l Mihail Gaspar.

D-l M. Popovici, care e ales în două județe, a vrut să opteze pentru jud. Someș. Comitetul însă l'a obligat să opteze pentru jud. Satu Mare.

Și astfel la jud. Someș, va fi proclamat d-l Gh. Pop.

Caleidoscopul fărădelegilor electorale liberale

Din județul Brașov

Un preot escortat de jandarmi

La secția de votare Măeruş (jud. Brașov) încă s'au folosit liberalii, de cunoscutele mijloace pentru a face ca actul alegerii să se petreacă fără controale băbașilor de încredere ai opozitei.

În presara alegerii pentru Senat frunșii din loc ai P. N. T. au fost avizați de către agenții liberali ca să nu se mai prezinte la alegeri, deoarece nu vor putea vota și se vor face numai de răs” căci vor fi ridicați și arestați de jandarmi.

În dimineața zilei de alegeri p. r. Ionilă Pușcariu din comuna Apața sosise în Măeruş pentru a și îndeplini delegația de

bă bat de încredere al Partidului nostru. Înainte însă de a putea pătrunde la secția de votare a fost oprt și ridicat de jandarmi. Împreună cu un alt bărbat de încredere al blocului minoritar a fost apoi luat și dus pe jos, drum de vreo câțiva kilometri, spre comuna Apața, unde era șeful postului.

Scena penibilă: un preot purtat de jandarmi fără nici o vină a produs atât în țărâni cât și între Sași o impresie, care a făcut pe orice om cinsit să cunoască până în a fi încă ceea ce însemnează mentalitate și concepție liberală electorală.

Cum s'au făcut alegerile în Maramureș.

Se știe că Maramureșul era considerat încă sub Unguri, ca o zestre guvernamentală. Prezența unui număr considerabil de votanți evrei, cari nu voiau să-și periclitaze interesele lor multiple, garantase în mod constant răușirea oricărei liste (candidat) guvernamentale maghiare. Dela Unire încôace, situația politică a Maramureșului a început să ia caracterul unei independențe din ce în ce mai pronunțate a votanților în alegeri, față de guverne. Așa se explică alegerea multor candidați opozanți în cele 5 alegeri de după război, începând cu subsemnatul în 1919 și 1920 și continuând cu listele partidului național-țărânesc în 1920, 1922, 1926 și 1927. Această independență politică, care s'a afirmat mai întâi în straturile țărânimii românești, a început să cucerească și pe votanții evrei. Cazul alegerilor generale din 1926, când majoritatea evreilor din plasa Vișeu-

lui au votat pentru partidul național țărânesc. Explicația acestui fenomen social pentru Maramureș, trebuie căutată în promisiunile exagerate dar nerealizate făcute de candidații guvernamentali, populației evreești.

Situația electorală.

Pentru alegerile din 7 și 10 Iulie a. c. situația electorală se prezenta dezastruoasă pentru lista liberală.

Voturile evreești în proporție de 90% erau asigurate listei național-țărânestice, care în aceste alegeri, candidase în locul al 2-lea pe cunoscutul sionist, dr. Iosif Fischer.

Voturile muncitorești ale minoritarilor Unguri din Sighet, Ocna-Sugatag, Coștui, ale muncitorilor din Vișeu de sus, Borșa, Budești, erau atrase de lista social-democraților, pe care figura de candidat I. Flueraș, cunoscut la Sighet încă dela alegerea parțială din 1920.

Lămuriri asupra boalelor vitelor cornute.

D-l medic veterinar primar Ilarie Noaghea din Braşov ne trimite următoarele lămuriri:

Cetind cele publicate în preşutul D-voastră ziar nrul 76 din 23 Iulie 1927 sub titlul: „Boala băntue vitele cornute”, Vă rog să-mi permiteţi a da următoarele lămuriri:

În 19 Iulie crt. am constatat în mod oficios la 2 vaci, de lapte din comuna Codlea boala Dălac (antrax). Conform Legii de Poliţie Sanitară Veterinară s-a pus sub carantină ci-reada de vaci între cari s-a constatat boala, oprindu-se acasă în grajduri, pentru a preîntâmpina lăfirea boalei şi s-au luat şi celelalte măsuri dictate de Lege.

Această boală este contagioasă şi este periculoasă pentru animale şi pentru oameni. Ea se poate localiza şi stârpi aplicându-se sever măsurile de Poliţie San. Veterinară şi vaccinându-se cu ser anticarbunos animalele suspecte de infecţie. Vaccinarea este prescrisă de lege. Într-o cireadă de vaci nu se poate stabili care animale sunt infectate şi cari nu, iar dacă se ivesc 2 sau mai multe cazuri de boală, se consideră întreaga cireadă suspectă de infecţie.

Explicând proprietarilor din Codlea caracterul boalei, am căutat să-i conving despre necesitatea vaccinării punându-le în vedere: 1.) că costul serului este cu totul mic şi neînsemnat faţă de preţul unei vaci (în caz de moarte întreg animalul se îngroapă cu piele cu tot) şi 2.) prin aceste vaccinări ne-am asigura să nu se mai întâmple nici un caz pe boală şi carantina ar fi de durată mai scurtă. În urma explicaţiilor mele proprietarii s-au sfătuit şi aproape toţi au primit cu încredere propunerea mea afară de câţiva oameni cu puşine cunoştinţe practice. Dovadă despre aceasta este faptul, că până a 2-a zi au înştiinţat pentru vaccinare de bună voie peste 300 vaci. Totuşi vaccinările nu s-au făcut din cauza cătorva oameni neînţelegători, urmând ca să observ mai departe decurgerea boalei şi în caz că boala s-ar fi de, să fac vaccinările în sensul Legii.

Chestiunea taurilor, care nu-mai un nepriceput a putut-o aduce în legătură cu boala, este reglementată în mod foarte înţelept prin Legea pentru creşterea, îmbunătăţirea şi apărarea sănătăţii animalelor, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 3 din 3 Ian. 1926. Conform art. 5 punct 19 din Regulamentul General pentru aplicarea acestei Legi publicat în „Monitorul Oficial” nr. 70 din 25 Martie 1926 „taurii şi armăsarii autorizaţi pentru montă publică nu vor fi admişi la păşunat cu alte animale femele de aceeaşi specie”. Deci taurii nu pot umbla la păşune cu vacile, urmând ca gonitul vacilor să se facă din mână şi nu liber fără control. Aceasta pentru a-i cruşa de uzare prea mare şi puţin folositoare şi pentru a putea stabili capacitatea de reproducţie a fiecărui taur.

Braşov, 26 Iulie 1927.

Ilarie Noaghea, medic veterinar primar.

Cinema „Astra” (Apollo)

1-2-3-4-5-6 August

Înmormântarea Maj. Sale Regelui Ferdinand I.

3-4-5-6 August

Înviază Morţii

În rolul principal: Paul Wegner, Olga Tscheschow.

Duminică la ora 10 mare reprezentare pentru copii.

Cronica sportivă

Football Braşov. Unirea-Tricolor-Colţea.

Duminică 31 Iulie, pe terenul Braşoviei, la ora 6 p. m. va avea loc matchul semifinal pentru campionatul naţional de football, între echipa campioană din Bucureşti, Unirea-Tricolor, cu puternica echipă braşoveană „Colţea”.

Matchul va fi foarte interesant, şi echipa învingătoare, va juca cu învingătoarea celui alt match semifinal, care se joacă tot mâine, la Arad, între Chi-nezul (Timişoara) şi Universitarilor (Cluj).

„Braşovia” s-a deplasat la Cluj, unde va avea de jucat, Sâmbătă, 30 Iulie a. c. cu echipa Clubului Athletic Cluj (K. A. C.) iar Duminică va juca cu Hag-gibbor.

Faţă de felul cum s'a comportat în ultima vreme, credem că Braşovia va face foarte frumoasă figură.

M. I. S.

Proclamaţie

Statutele reuniunii de înmormântare şi de ajutor a corporaţiei industriale din Braşov au sosit îndăat dela autorităţile mai înalte, în baza acestora înscrierea în Reuniune cu ziua de azi s'a început.

Înscrierea în Reuniune până la 1 Septembrie 1927 nu e expusă nici unei restrângeri şi primim pe ori şi cine, dacă a îndeplinit al 20-lea an al vieţii sale şi se prezintă personal pentru primire.

Reuniunea îşi va începe funcţiunea cu 1 Septembrie 1927.

Invităm pe industriaşii noştri şi apa tinătorii lor, ca să se înscrie cât mai mulţi în această reuniune, care îşi are chemarea de a ajuta pe membrii ajunşi în mizerie, a da împrumuturi ieftine şi la caz de moarte a da ajutoare de înmormântare în sumă însemnată, să ia exemplu dela industriaşii din Arad şi Oradea, unde asemenea instituţiuni în câţi-va ani au ajuns la rezultate mari şi pot ajuta sute din membrii ai lor.

Tovarăşi industriaşi, tovarăşi cetăţeni!

Dacă ajungem în năcaz, pe noi nu ne ajută nimenea, suntem prada liberă a mizeriei; veniţi deci să stăm împreună şi cu puteri unite să ne ajutăm înşine.

Pentru înfiinţarea acestei reuniuni luptăm de 7 ani. Nu lăsaţi, ca lupta multă să rămâie zadarnică, nu priviţi fără lucru, ca loviturile soartei să cadă şi mai departe fără apărare pe umerile noastre plecate de povara multă.

Din reuniunea noastră să nu lipsească nici un industriaş. Braşov, la 16 Iulie 1927.

Prezidiul Corporaţiei industriale.

România Corpul Portărilor Tribunalului Braşov

No. 4182/1927.

Publicaţie de licitaţie

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei No. C. 1957-1927 a Judecătoriei de ocol Braşov în favoarea reclamantului Banca „Albina” repr. prin avocatul dr. Ioan Grolu din Braşov pentru încaşarea creanţei de 4200 lei şi acc. se fixează termen de licitaţie pe ziua de 10 August 1927 orele 3 p. m., la faţa locului, în comuna Râşnov unde se vor vinde prin licitaţie publică judiciară vacă şi cal în valoare de 17000 lei.

În caz de nevole şi sub preţul de estimare.

Braşov, la 14 Iunie 1927. Îndeselfreibil Portărel.

630 1-1

Societatea corală română din Braşov

va reprezenta **Sâmbătă în 30 Iulie** seara în sala **Apollo-Astra** celebra operă de Verdi

TRAVIATA

cu concursul cântăreţilor de operă: d-na **Rita Mărcuş, Iosif Indrieş**, a d-nelor **Margareta dr. Negellă, Elena Prăşmeran** şi al d-nilor **dr. I. Hozan, Ioan Barbier, Rom Ardelean, Florea Gămulea şi C. Russu.** Dirigent d-l **Leo Blum.**

ad No. 11269/1927.

Publicaţie

În biroul ocolului silvic Oraş Timiş al Municipiului Braşov se va vinde în ziua de 27 August 1927 la ora 11 a. m. pe lângă observarea dispoziţiunilor legii pentru contabilitatea publică art. 72-83, în licitaţie publică cu oferte scrise închise o cantitate de circa 350-400 metri cub de brad şi molid, atâcaii şi rupţi de vânt din pădurile Pisac, Vanga mare, Vanga mică Padina lăuţi, Groapa aurului în aşa fel, ca să fie ofertele făcute separat pentru lemnele, care vor fi transportate pe se Cheişoara. Groapa lungă, şi separat pentru cele transportabile către Comor.

Preţul de strigare este pentru un metru cub de brad şi molid 150 Lei la tulpină, garanţie pentru grupul Pisac, Vanga mare, Vanga mică 3000 Lei, garanţia pentru grupul Padina lăuţi, Groapa aurului iară 3000 Lei. Oierile timbrate şi închise, care vor cuprinde preţul pentru un metru cub în cifre şi litere, se vor preda împreună cu garanţia comis unei de licitaţie până la ora 11 a. m.

Condiţiunile detaliate se pot afla la subsemnatul birou între orele de-oferă.

Braşov, la 27 Iulie 1927.

Ocolul silvic Oraş-Timiş al Municipiului Braşov.

628 1-1

Copila de 8 ani frumoasă şi inteligentă o încre-dinţez unei familii bune pentru a o creşte eventual o poate lua de suflet. Informaţiuni la Adm-nistraţia ziarului. 617 3-3

Agenti-Achizitori prezentabili, morală şi materială, cu bune şi întinse cunoştinţi în localitate, contra bun comission, angajază Soc. Asigurări filiala Braşov.

Oferte cu arătarea ocupaţiunei de până în prezent se vor adresa Ad-ţiei ziarului sub Agent-Achizitor. 4-0

Curs preparator

dela 1 August-5 Septembrie pentru elevii doritori a se prezenta la examenele de admitere pentru licee. Informaţiuni: **Zole Popescu** inv. Strada de Mijloc 87. 604 4-4

„BRAŞOVEANA”

Institut de bancă şi comerţ s. a. în Braşov caută un practicant absolut de şcoală comercială. Oferte însoţite de acte să se adreseze Direcţiunii, Piaţa General Berthelot 6. 2-3

4 ucenici se angajează imediat la fabrica de tricoteje **FRITZ BOLESCH**, Piaţa Spitalului Militar 3. 631 1-2

Liceu

medic veterinar primar Ilarie Noaghea din Braşov ne trimite următoarele lămuriri: Adresa Bufet, Gara Bartolomeu. 629 1-2.

Licitaţie

Se publică licitaţie cu oferta închise pentru reparaturile de zidărie, ghiaburi, zugrăvire şi vărsitorie la edificiul şcolii sup. de comerţ „A. Barseanu” din Braşov. Devizul lucrărilor se poate ridica zlnic dela direcţiunea şcolii între orele 10-11 a. m. şi 4-5 p. m. Termen pentru înaintarea ofertelor: 3 August ora 5 p. m. Se cere garanţie de un an, pentru care se reţine 10% din suma devizului sau echivalentul în hârtii de valoare. Comitetul îşi rezervă dreptul de alege între oferte fără considerare la suma oferită. Comitetul şcolar. 540 2-2

Traduceri şi legalizări de traduceri din orice domeniu se execută exact şi urgent în biroul din Strada Porţii 44 al d-lui **Dr. Ioan Lemeny**, traducător şi interpret autorizat pe lângă instanţele judecătoreşti Braşov.

DOCTORUL CESARE C. POPOVICI MEDIC ŞEF SPECIALIST BOALE INTERNE ŞI VENERICE PENTRU PARTICULARI Consult. de la 2-5½ p. m. SPITALUL MILITAR BRAŞOV. 487 18 0

De vânzare o cesă nouă familieară. Str. de Mjoc 24 A. 619 2-2

Tineri şi văduve
Necăsătorii, indiferent de sex şi etate, înscrieţi-vă la Societatea de Asigurări
„MARIJUL”
Soc. în nume colectiv pt asigurarea „Zestrel” (CENTRALA BUCUREŞTI)
căci această Societate dă posibilitate membrilor ei să se căsătorească, venindu-le în ajutor cu o frumoasă ZESTRE la felul următor:
Oice membru al Soc. „MARIJUL” cu o vechime de cel puţin:
De 6 (şase luni, la căsătoria oficială primeşte o zestre de Lei 100.000
1 (un) an 120.000
2 (doi) ani 140.000
3 (trei) ani 160.000
4 (patru) ani 180.000
5 (cinci) ani 200.000
Adică Lei (Două sute mii) în numerar.
Pătind taxa de înscriere de Lei 500 (Cinci sute) odată pentru totdeauna şi o cotizaţie lunară de Lei 20 (Douăzeci) deveniţi membrul Societăţii şi cu o mică contribuţie încă puteţi face o partidă fericită. Primind zilnic numeroase cereri pentru înscrieri, rugăm a se găbi înainte de completarea Grupei. Înscrisele se primesc la Agenţia din **BRAŞOV Şirul Inelul No 34 etaj I**
În Provincie dacă se adună un grup de cel puţin 10 (zece) persoane hotărâte a se înscrie, trimitem la cerere agenţi la faţa locului. 532 6-0

AUTOGARAJUL LEONIDA
STRADA GARII 2
s'a redeschis cu ziua de 7 Iulie. Aranjament modern, serviciu prompt şi real.
Benzină şi oleiuri în cele mai ieftine preţuri ale zilei.
592 5-5

CAMION-BERGMANN
45 H. P. se vinde în condiţii favorabile. Condiţii de plată favorabile. Se poate vedea la **NAGEL & KISS**, Strada Lungă
611 2-3 Braşov.

Cenzura și starea de asediu

De câteva zile ziarele românești, cari apar în județele din spre graniță, ne vin ciopârțite de cenzură, iar altele cum sunt ziarele P. N. T. „România” din București și „Patria” dela Cluj nu ne mai sosesc deloc. Tot astfel ziarul d-lui prof. N. Iorga „Neamul Românesc” și-a sistat apariția tot din cauza cenzurii.

Nu ne mai sosesc nici ziarele din străinătate, ca de pildă ziarul ministerului de externe cehoslovac „Prager Presse”, marele ziar vienez „Neue Freie Presse”, ziarele românești din America etc.

Starea de asediu se menține deasemenea contrar dispozițiilor legii.

Lumea este alarmată de aceste măsuri excepționale, fiindcă nu înțelege rostul lor. În afară de liniște, iar Regenta ne-a asigurat în manifestul călăraș, că va aplica constituția și legile țării pe cari a jurat.

Abuzul acesta a dat prilej d-lui senator Romul Boila să ceară zilele trecute în ședința Senatului guvernului dosarele referitoare la instituirea stării de asediu, care de 9 ani există în țară; în vederea unei interpelări.

De altă parte d-l dep. Pompiliu Ioanițescu a adresat ministerului de interne o întrebare în chestia menținerii stării de asediu, care nu mai poate fi aplicate inspirând motivele legii de asediu din 1916 și în chestia menținerii cenzurii spunând în-
tre altele:

„Fără nici un motiv s'a instituit din nou cenzura de fapt a presei, toate publicațiile, excepționd cele guvernamentale, fiind supuse cenzurii pe tot teritoriul țării, chiar acolo unde nu este starea de asediu, cenzura exercitată și prin comisari regali și prin administrație. Ziarele sunt chiar oprite de a apărea sau confiscate, ba chiar, unora, li s'a făcut imposibilă apariția, cum este cazul ziarului „Neamul Românesc” al d-lui profesor N. Iorga, cum sunt și alte cazuri și în Capitală și în întreaga țară.

La Cernăuți, de pildă, cenzura este exercitată de către prefectura de poliție în mod oficial și în așa mod în cât îngreuează cu desăvârșire toată presa și-i periclitează apariția.

Această cenzură este un abuz care nu se mai poate înfăptui în România. În adevăr Constituția în art. 25 spune „nici cenzura, nici o altă măsură preventivă pentru apariția, vinderea, sau distribuția ori cărei publicații nu se va putea înființa”.

D-l P. Ioanițescu a cerut de încheiere reîntrarea în legalitate, sistându-se starea de asediu și cenzura.

D-l ministru Duca dând un răspuns evasiv, d-l P. Ioanițescu a declarat că își va desvolta interpelarea.

Cultul crimei

Presa liberală nu mai încețază cu proslăvirea „victoriei” cucerită de guvern în recentele alegeri. Ba, în unul din ultimii săi numeri „Viitorul” caută să bată recordul cinismului, susținând că „discuția validărilor constituie o izbândă deplină a acelora cari au fost calomniati de către opoziție și totodată a spiritului de legalitate”.

Se cunoaște prea bine executarea barbară a planului diabolic, prin care bătaia, furtul și fărâdelegia au fost consacrate ca singuri paragrafi ai legii electorale. Discuția validărilor, era deci natural, ca să se facă în același spirit.

Iar „Viitorul” vede în această discuție o „izbândă deplină” — se înțelege — liberală!

Sunt criminali, cari au re-muscări după comiterea isprăvilor lor. În o îndreptare a acestora se mai poate spera, căci ei recunoscându-și păcatul, se căiesc, dând astfel semn de o refacere morală.

Mai periculoși însă sunt acei criminali, cari își bat pieptul și se laudă cu crimele comise de ei. Despre aceștia are Românul o vorbă: „nărvul din fire n'are leuire”. Aceștia sunt criminalii din naștere, cari nu se simt bine decât în atmosfera crimei și a fărâdelegii. Drumul vieții și faptelor lor este tăiat în aceste păcate. A crede în o îndreptare a acestor periculoși indivizi însemnează a te înșela în așteptări.

Liberalii se laudă cu „izbânda” lor născută din fărâdelegile electorale. Cântă adică și preamăresc patul puștii, băta electorului și ghiarele hoțului de urne. Iar din cinismul revoluționar al discuției validărilor împletesc coroană „izbândeii” lor electorale.

Cultul crimei e tare la acești adoratori ai fărâdelegii.

Sunt înrudiți deci în calități cu categoria a doua de criminali, adică cu criminalii din naștere.

Aviz. Societatea „Junilor Roșiori” aduce la cunoștința On. Public că Jocul obicinuit dela Petriș va avea loc în 31 Iulie 1927 la care cu onoare va invita a lua parte, iar caz de timp nefavorabil se va amâna pe ziua de 7 August. 10 focuri vor sta la dispoziție în mod gratuit, precum și muzica Bat. 3 Vânători de munte va distra On. Public.
Comitetul.

tezătoare manifesta tresăriri de enervare, parcă îl străbăteau presimțiri înfrigorante. Reprezentația începuse. Sub cupola de pânză a circului respirația se oprise. Se auzea troznul falcilor ce se deschideau ca o gură a morții. Dar ceva neobicinuit, în loc să rămână deschise, maxilarele au început să se apropie. Mulți credeau într'un număr inedit de efect și emoția spori până a înăbuși bățiile inimii. Se auzi un pârâit de oase sfărâmate și două șuvițe de sânge, ca două fire roșii de amnici, alunecară pe buzele leului. Un urlet de groază străbătu mulțimea, o singură față se lumina de o bucurie intensă, diabolică: fața englezului. După 18 ani verifica în sfârșit ipoteza ce-și făcuse drum ca o obsesie, din prima seară, că dresorul va fi mâncat de leu...

D. Iuliu Maniu de 8 ani așteaptă reacția urnei contrafăcute.
„Cuvântul”.

Pamfil Șeicaru

Mișcarea cooperativă.

O importantă activitate cultural-cooperativă și națională.

Măine Duminică 31 Iulie 1927 ora 4 după amiază, se inaugurează deschiderea cursurilor cooperatiste de vară în sala festivă a liceului „Andrei Șaguna” din Brașov, organizate de Centrala Băncilor Populare.

Inaugurarea se va face în prezența d-lui Titus Axente, Directorul General al Centralei Băncilor Populare, a consilierilor Centralei, a autorităților civile și militare din Brașov, cari au fost invitate, precum și a reprezentanților cooperatistei din localitate și împrejurimi.

Cursurile durează între 31 Iulie și 13 August, participând la ele conducătorii băncilor populare și a cooperativelor din Basarabia și Moldova, și se încheie cu o excursie în diferite centre economice din țară.

Asemenea cursuri au avut loc de curând la Lipova în Banat

cu conducătorii băncilor populare și cooperativelor din Muntenia și Banat, iar între 15—31 August urmează a continua seria cursurilor la Chișinău în Basarabia, cu conducătorii băncilor populare și cooperativelor din Ardeal, Bucovina și Dobrogea.

Inceputul acestei activități culturale-cooperativă și naționale s'a făcut anul trecut, și Centrala Băncilor Populare nu pregetă de a găsi calea cea mai bună pentru organizarea lor, cum și de a pune fondurile necesare la dispoziție, pentru obținerea celor mai strălucite rezultate.

Autoritățile locale, precum și persoanele pe cari îi interesează mișcarea cooperativă, și nu au primit invitațiile din cauza timpului scurt, sunt rugate pe această cale, a lua parte la inaugurare, considerând acest anunț ca invitație.

Cetii și răspândii

„Gazeta Transilvaniei”

Eșecul colaborării P. N. T. cu liberalii

O punere la punct.

Era de prevăzut că în cursul discuțiilor validărilor se va aduce pe tapet și chestiunea eșuării tratatelor de colaborare la guvern a P. N. T. cu partidul liberal.

Aceasta s'a și întâmplat în ședința de ieri a Camerei, când dl Al. Vaida Voevod, vorbind la validarea alegerii dela B. hor, a spus că Partidul Național-Tărănesc n'a putut colabora cu liberalii la guvern din cauza că liberalii au volat să intre în legalitate.

Ministru de interne Duca luând cuvântul răspunde că nu s'a vorbit de loc de legalitate (?).

Vocul opoziției: inexact!

D. Duca: Ba e exact. Colaboarea nu s'a realizat din cauza unor mandate de Parlament. Noi le-am dat 120 locuri la Camera, și au cerut jumătate. Apoi au spus: Dați ne cel puțin 100 locuri ce procurări au avut cei cari tot vorbesc de legalitate.

Precizarea d-lui Iuliu Maniu.

D. Iuliu Maniu: Chestiunea a fost altfel. Ne-ai cerut liste comune pe cari noi le am refuzat principial. N'aj vrut liste separate căci vă era teamă de alegeri.

Când a venit chestia mandatelor, am declarat că nu s'am de vorbă, până ce nu se va stabili un program precis de guvernare: Nu ne preocupau mar-detele și portofoliile, ci interesele superioare ale țării.

Eu personal n'am cunoscut programul d'ștră. Alt amic a stat de vorbă.

D. Duca: Acesta e s's'emul.

D. Maniu: Dar d. Vaida care

a tratat a cerut ridicarea s'ărilor excepționale. Și nu s'a putut obține nimic precis.

De opt ani stăm pe aceste bănci ale opoziției. A ne mai atribui dorințe de mandate și portofolii, de Duca, este cel mai ignobil lucru.

D. dr. Lupu spune că d. Maniu, care de obicei fuge de răspundere, a avut cu d'ștră tratative și — spune oratorul — m'a întrebat d. Maniu ce să facă.

D. Maniu: Inexact. Absolut inexact.

D. dr. Lupu: Ba e exact.

D. Maniu: Te am întrebat eu pe d'ștră? Inexact.

D. dr. Lupu: Eu v'am răspuns că e dator să d'ștră să intre în guvern să nu lăsați Ardealul în permanență o opoziție. Și mi-ai răspuns că vă e teamă să nu pierceți popularitatea.

D. Mihail Popovici: D'ștră doctor Lupu, ai venit la mine și ai cerut să vorbim cu d. Maniu. Deci nu d. Maniu a venit la d'ștră.

D. dr. Lupu: Atunci n'am mai vorbit cu d. Maniu. Am renunțat. Dar apoi când l'am văzut pe d. Maniu, ne-am despărțit și am plecat cu impresia că d. Maniu e gata să meargă la colaborare. Apoi d'ștră a vorbit cu Stere și Madgearu, l'au convertit aceștia să nu mai meargă.

D. Maniu: Eu nu v'am spus că mă tem de pierderea popularității, ci că nu puteam renunța a da poporului ce-i am făgăduit. Și noi credem că poporul nu poate fi satisfăcut cu o tactică de oportunist, ci cu un sistem întreg de guvernământ.

În numele intereselor țării.

Recentele alegeri liberal-libere au dus la rezultatul că în Parlament — pe lângă guvernamentali — nu au mai putut pătrunde decât deputații ai Partidului Național-Tărănesc și ai blocului minoritar.

Așadar celelalte partide au fost desființate și scoase din viața parlamentară.

În urma faptului, însuși d-nul Ionel Brătianu — până când credea că va putea ademeni pe d-l Maniu — vedea în Partidul Național-Tărănesc al doilea partid de guvernământ. Insuccesul dsale de a-și traduce intențiile în faptă, a pornit din nou trăznete contra Partidului Național. „Viitorul” arată zi de zi ura liberală contra acestui partid.

Partidul Național duce — după „Viitorul” — o politică nefastă care a tulburat atât de mult viața noastră publică și a dăunat de atâtea ori interesele obștești.

S-a frânt deci aureola de partid de guvernământ a Partidului Național-Tărănesc. A sfărâmat-o bucățică de bucățică d-nul Brătianu.

În schimb observăm în presa maghiară o înviore, o altitudine care pare reflexul unor speranțe primite din partea celor tari.

Nu cumva s-a gândit d-l Brătianu ca — pentru a pune capăt „politicii nefaste” a Partidului Național-Tărănesc, — să declare blocul minoritar saso-maghiar ca al doilea partid de guvernământ în locul celui Național-Tărănesc.

Interesele țării sunt multe și mari. Trebuie să fi om cu „bun simț politic” ca să le cunoști. Iar această calitate nu are în țara românească decât d-l Ionel Brătianu.

Consiliul de miniștri.

Membrii guvernului s-au întrunit ieri la ora 11 în consiliul la ministerul de externe, subpreședinția d-lui Ion I. C. Brătianu.

Consiliul a examinat întâi proiectele cari vor fi depuse în Parlament spre votare:

1. Legea pentru abrogarea consiliului superior al agriculturii.

2. Legea împărțirii excedentului pe 1926 și afectarea împrumutului italian.

3. Legea pentru acordarea sporului funcționarilor și rectificarea bugetului pe 1927.

4. Legea pentru abrogarea legii precedentului guvern de organizare a căilor ferate.

5. Legea pentru desființarea subsecretariatului de stat dela ministerul de finanțe și înființarea unui subsecretariat la președinția consiliului de miniștri.

Consiliul a însărcinat o comisiune formată din d-nii Dr. C. Angelescu, Stelian Popescu și George Tătăreanu să examineze memoriul prezentat de Uniunea studenților prin cari își expun doleanțele și să avizeze la soluționarea lor. De asemenea a aprobat deschiderea unui credit de un milion lei pentru terminarea căminului studenților în medicină.

Dela Societatea de muzică „Armonia” din Brașov. Domnișoarele coriste și d-nii coriști ai societății de muzică „Armonia” — în vederea repetițiilor de cor — sunt rugați a se prezenta la sediul societății din Groaveri (Școala de fete) pe ziua de Luni 1 August a. c. la orele 7 seara.

Parabolă.

Tare s'a minunat un englez ce asista la o reprezentație de circ, când a văzut, numărul de efect: un dresor ce deschidea gura leului și-și băga liniștit capul ca printr'un ghișeu. I s'a părut englezului că însăși logica lucrurilor s'a sfărâmat, că absurdul și-a făcut drum în raporturile dintre forțe. Pentru ce leul nu-și strânge maxilarele să sfărâme ca pe o nucă dintr-o simplă apăsare capul cutezătorului dresor? Ceilalți spectatori, odată emoția trecută, au rupt tăcerea izbucnind într'o furtună de aplauze. Nemișcat la locul său, englezul frământa aceiași nedumerire în fața nefirescului.

Și fiindcă nu putea accepta neverosimilul, și fiindcă se cramponase în credința că nu se poate ca odată, într'un viitor nedefinit, leul să nu sfărâme craniul cutezătorului dresor, s'a hotărât să-l urmeze în toate vagabondajele pe dresor. Cu acea rece tenacitate ce formează caracteristica englezilor, în fiecare seară, ori unde pribegea circuitul, englezul se instala în primele locuri asistând cu aceiași curiozitate la desnodământul fatal, celui ce înfruntă ordinea firii.

Și ani au trecut după ani, dresorul de lei îmbătrânea dar cutezanța îi rămânea tot tânără, sălile își opreau ca și în prima zi respirația ca, odată jocul morții trecut, să se prevale în ropote de aplauze; la locul său englezul repeta ca și în prima zi: „nu se poate ca odată și odată leul să nu sfărâme capul dresorului”.

Trecuseră 18 ani. Englezul ră-tăcise cu circuit prin toate țările, colindând toate capitalele, dar siguranța îi era tot așa de neclințită ca și în prima zi, ba îi sporise, căci i se părea că fiecare nouă reprezentație isbutită înseamnă o scădere din totalul șanselor de a scăpa teafăr. Personalul circuitului, cărora le devenise familiar acest statornic spectator, îl socoteau un maniac.

Dar într'o seară — se împlinise exact 18 ani — dresorul sub obicinuita lui siguranță cu-